

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління ризиками в оподаткуванні»

Ступінь вищої освіти - третій (освітньо-науковий)

Спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Рік навчання 2, семестр 1

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Долженко Інна Іванівна

Inna.Dolzhenko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4598>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління ризиками в оподаткуванні – навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій економічного обґрунтування й прийняття управлінських рішень з урахуванням мінливості податкового середовища.

Мета дисципліни – формування у здобувачів системи знань та практичних навичок з управління податковими ризиками із застосуванням сучасних інструментів ризик-менеджменту в оподаткуванні.

Основними завданням курсу є: вивчення сутності податкових ризиків; набуття навичок використання інструментів ризик-менеджменту.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК10. Здатність ідентифікувати вплив інтеграційних процесів на тактику реалізації аграрної політики, визначати перспективні напрямки розвитку аграрного бізнесу, оцінювати існуючі умови, проблеми та переваги, визначати їх вплив на практику обліку та оподаткування.

Програмні результати навчання (РН):

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних,

європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

РН14. Глибоко розуміти теоретичні та методичні аспекти бухгалтерського обліку та оподаткування господарської діяльності суб'єктів аграрного бізнесу, застосовувати їх в практичній діяльності для підвищення ефективності управління діяльністю таких суб'єктів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Місце податкових ризиків в системі макроекономічних ризиків	5/7	Знати місце і значення, ризиків у та їх впливу на макроекономічну ситуацію.	Робота з джерелами і базами даних. Підготовка презентації. Виконання тестового контролю.	11
Тема 2. Сутність та види податкових ризиків	5/7	Розуміти поняття, суть, особливості, види податкових ризиків.	Робота з масивом джерел і ділова гра. Виконання тестового контролю.	12
Тема 3. Принципи та етапи управління податковими ризиками.	5/7	Знати поняття, принципи та етапи управління ризиками.	Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	12
Тема 4. Сутність податкового ризик-менеджменту	5/8	Розуміти сутність податкового ризик менеджменту, підходи до його запровадження та роль у формуванні податкової політики	Підготовка аналітичної записки. Виконання тестового контролю. Відповіді на питання.	11
Тема 5. Методи опису податкових ризиків	5/8	Ознайомитися з методами опису податкових ризиків. Знати сутність податкового комплаєнсу та його інструменти.	Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	12

Тема 6. Шляхи і методи упередження податкових ризиків.	5/8	Розуміти шляхи і методи упередження податкових ризиків. Вміти скласти матрицю оцінки податкових ризиків та розробляти заходи з їх мінімізації залежно від ступеня значимості	Ділова гра. Вибір, розбір і презентація складних кейсів. Виконання тестового контролю.	12
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, довідка, заява студента тощо).
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). При розрахунках дозволяється користуватися лише калькуляторами.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та адміністрацією факультету

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів/заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Баранов С. О. Ухилення від сплати податків як основний чинник тіньової економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 12. С. 102–106. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2016/23.pdf
2. Глущенко Я. І., Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є., Черненко Н. О. Концептуальні засади податкового планування підприємств у контексті Четвертої промислової революції. Бізнес Інформ. 2021. № 4. С. 210–216. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-210-216>.
3. Глущенко Я.І., Корогодова О.О., Моїсеєнко Н.О. Податкове планування ТНК на засадах ризико-орієнтованого підходу в умовах проекту BEPS та диджиталізації економіки. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». № 25, 2023. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/278595/273264>
4. Гранатуров В. Податкові ризики держави: визначення та класифікація. Фінанси України. 2017. №10. С. 86-94.
5. Десятнюк О. Управління податковими ризиками - нова парадигма розбудови податкової системи України. URL : www.nbu.gov.ua/portal/natural/.hsdfjkj;`kh../dgh;h`phHUFeir58.pdf.

6. Десятнюк О., Канюк В. Сутнісно-теоретичні основи податкових ризиків суб'єктів підприємницької діяльності. Світ фінансів. 2014. Вип. 3. С. 99-109.
7. Десятнюк, О. М. Управління податковими ризиками – нова парадигма розбудови податкової системи України. Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2007. № 606. С. 355–362.
8. Дзецько Я. Ю., Мельничук Г. С. Податкові ризики та їх вплив на стан економічної безпеки підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 15. С. 207-210.
9. Євтушенко Н.О. Податкові ризики та система керування ними. Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Менеджмент інновацій. 2016. Випуск 6. URL :https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fmecon/program_5e4b8eac1328a.pdf
10. Жигаленко О. Удосконалення адміністрування податкових ризиків при плануванні документальних форм податкового контролю. Економіка України. 2018. №5. С. 42-50.
11. Канюк В. М. Алгоритм аналізу податкових ризиків суб'єктів господарювання. Галицький економічний вісник. 2017. Т. 52(1). С. 61-70.
12. Канюк В. М. Вибір методів аналізу ризиків для оцінювання податкових ризиків суб'єктів підприємництва. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки: зб. наук. пр. 2015. Вип. 12(1). С. 182-186.
13. Канюк В.М. Методичний підхід до оцінювання податкового ризику суб'єктів господарювання на основі економіко-статистичних методів Економічний аналіз. 2019 рік. Том 29. № 3 URL: <http://econa.wunu.edu.ua/index.php/econa/article/view/1681>
14. Козлова В. Податковий комплаєнс як інструмент системи безпеки підприємства. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва в умовах глобальної економіки: монографія. Дніпро, 2021. С. 359-367.
15. Коломієць П. В. Система комплаєнс як елемент податкової безпеки України. Baltija Publishing: сайт. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/35/566/1174-1?inline=1>
16. Ксьонжик І. В., Дубініна М.В. Управління податковими ризиками на сільськогосподарських підприємствах. «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти матеріали№ І Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції http://www.lnau.edu.ua/lnau/attachments/5554_%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%A7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B02.pdf#page=264
17. Курило В. І., Мушенюк В. В., Риженко О. С. Податкові ризики сільськогосподарського виробництва в Україні: фінансово-правова характеристика: монографія. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 191 с.
18. Курило В.І. Визначення поняття «податковий ризик» у податковому законодавстві України. Науковий вісник НУБІП. 2015. вип. 213. ч. 1. с. 181–186.
19. Москаленко Н. В. Теоретичні аспекти запровадження комплаєнс-контролю в Україні. Економічний вісник. Серія: Фінанси, облік, оподаткування. 2018. Вип. 2. С. 106-112.
20. Паскар, І. О. Податкові ризики та система управління ними URL : <http://intkonf.org/paskar-i-o-savchyufouk-o-i-savchuk-t-m-podatkgulovi-rizikfyulita-sisfyulrarbitemaupravlinny656dggka-nimiulryil/>.
21. Податкові ризики в бізнесі – як управляти ними та мінімізувати https://uz.ligazakon.ua/magazine_article/EA016581
22. Полторац А. С. Комплексний підхід до кількісного оцінювання податкових ризиків держави / А. С. Полторац, Ю. В. Волосяк // Актуальні проблеми економіки. 2017. № 2. С. 269-276. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3578>
23. Романенко В.В. Європейський досвід управління ризиками в оподаткуванні. Науковий вісник Національного університету ДПС України. 2014. № 1. С. 253-258.

24. Сарана Л. А. Особливості управління податковими ризиками держави на час дії воєнного стану. № 4 (2022): *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-4-08-03>
 25. Соколова К. Ю. Концептуальні основи податкових ризиків: підходи, сутнісні характеристики та особливості. *Наука молода: зб. наук. праць молодих вчених ТНЕУ*. 2015. № 22. С. 120-132.
 26. Тимченко О. Прогнозування податкового боргу на основі абсолютної та відносної оцінки податкових ризиків. *Фінанси України*. 2010. №8. С. 34-43.
 27. Чудак Л. А. Податкові ризики як загроза економічній безпеці підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 6(23). С. 645-653.
 28. Податковий кодекс України № 2755–VI від 02. 12. 2010 р. (із внесеними змінами). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-176735609/qergji/2380-35/dgh/34557/dft/>.
 29. Compliance risk management guide for tax administrations. URL : [http://ec.europa.eu/taxation_customs/24688-45/afh\[dheim/2/1/8/9/0/4/5/6/](http://ec.europa.eu/taxation_customs/24688-45/afh[dheim/2/1/8/9/0/4/5/6/)
 30. Lingqi Xue. Management and Research of Enterprise Tax Planning under the Background of Information Age. *Journal of Physics: Conference Series*. 1992 (2021). P. 1–6. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1992/4/042017/pdf> (дата звернення: 15.12.2023).
 31. Osborn E. Risk Management Made Easy. Osborn E. BookBoon. Premium. – 2012. – P. 65.
 32. Penno Mark. A Theory of the Tax Avoidance (Tax Planning) Continuum. July 9, 2021. P. 1–36. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3883570
 33. Risk management guide for tax administrations. URL : http://ec.europa.eu/taxation_customs/579/680/245y/dfhj/452/23/45/taxation/tax_coo_perdfgjp'otation/36/gen_dho;hpk'overview/index_en.dj.htm.
 34. ДСТУ ІЕС/ISO 31010:2013. Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику. Вид. офіц. Київ : Мінекономроз-витуку України, 2015. 80 с. URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/dstu%2031010.pdf>.
 35. Перелік достатніх підстав, які надають податковим органам право на проведення документальної позапланової виїзної перевірки платника податку на додану вартість для визначення достовірності нарахування бюджетного відшкодування такого податку. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1238. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1238-2010-п>.
 36. Перелік обставин, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу, і доказів існування таких обставин. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1235 URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1235-2010-п>.
-